

Årsplan 2016/2017

Fra Jeg til Vi – Med fellesskapet i fokus

Solemskogen Naturbarnehage

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Innledning	3
<i>Om barnehagen</i>	3
<i>Syn på barn</i>	3
Fra Jeg til VI – Med fellesskapet i fokus	4
<i>Hakkebakkeskogen som innfallsvinkel</i>	4
Sentrale områder i arbeidet vårt	5
<i>Trivsel og sosial kompetanse</i>	6
<i>Foreldresamarbeid</i>	7
<i>Danning gjennom omsorg, lek og læring</i>	8
<i>Natur</i>	8
<i>Språk</i>	9
<i>Tradisjoner, høytider og merkedager</i>	10
<i>Pedagogisk dokumentasjon</i>	10
<i>Overgang barnehage – skole</i>	11
<i>Overgang fra småbarn - til storbarnsavdeling</i>	11
<i>Vedlegg:</i>	11
Progresjonsplan	11
Kalender	11
En ukesoversikt (m/avdelingsmøter, samling, etc.)	11

Innledning

Om barnehagen

Vi er en foreldredrevet andelsbarnehage som startet opp i 1990. Den gang gikk det 12 barn i barnehagen, i dag har vi plass til 32 barn. Vi har 2 avdelinger; småbarnsavdelingen Bjørnene med 13 barn og 4 voksne, og storbarnsavdelingen Elgene med 19 barn, 3 voksne og 1 støttepedagog. I tillegg har vi en ansatt i 20%-stilling som lager varmmat 3 dager i uka, og to ekstra ansatte som jobber 50%. Omgivelsene våre er unike, med Lillomarka rett utenfor dørstokken. Vi har driftet som naturbarnehage siden 1999, og kan tilby barna mye tid i naturen. Dette er svært gunstig for motorisk utvikling og kroppsbeherskelse, som igjen har vist seg å ha betydning for barnets vekst på andre områder (slik som sosial kompetanse og læringsevne). Vi har også gode forutsetning for motorisk aktivitet innendørs, i den store stua vår i 1.etasje. Dette kommer godt med spesielt i den perioden der gradene kryper så langt ned på gradestokken at det for de yngste barna er nok med en kort luftetur.

Syn på barn

Den voksnes syn på barn er grunnleggende i det pedagogiske arbeidet. I Solemskogen Naturbarnehage skal vi se alle barn som likeverdige, og vi ser med et blikk der det er det gode i vært barn som fremheves.

Fra Jeg til VI – Med fellesskapet i fokus

De to store forskningsprosjektene på barnehage, Blikk for Barn og GoBaN, viser at norske barnehager er ganske gode på å se og ta seg av enkeltbarnet, men at gruppedynamikken er noe som til nå har vært i liten fokus. I Solemskogen Naturbarnehage ønsker vi å jobbe for at hvert eneste barn skal oppleve stor trivsel, glede og vekst. Dette innebærer at vi må jobbe ikke bare med enkeltindividet, men også med barnegruppen som helhet. Derfor er fellesskap, vennskap og gruppedynamikk vårt satsningsområde dette året.

Hakkebakkeskogen som innfallsvinkel

Barnehagen skal bidra til at barna "utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn." (Rammeplanen)

I år har vi valgt å jobbe med det kjente og kjære stykket Hakkebakkeskogen av Torbjørn Egner. Her er det sentrale temaet nettopp fellesskap og vennskap – på tross av store ulikheter mellom dyrene. Vi trekker inn Hakkebakkeskogen med en helhetstankegang, det vil si at vi vil kunne jobbe med flere områder under én paraply. Målet vårt er at dette prosjektet skal, i tillegg til å dreie seg om sosial kompetanse, også stimulere barnas lek, språkutvikling, fantasi og glede. Ved å jobbe med dette prosjektet vil vi også trekke inn alle de syv fagområdene fra rammeplanen. For eksempel vil vi jobbe med fagområdet "kunst, kultur og kreativitet" gjennom å dramatisere enkeltscener og ha formingsaktiviteter. Naturtematikken i Hakkebakkeskogen egner seg også

svært godt som utgangspunkt for våre omgivelser og pedagogiske virksomhet. Vi vil tilrettelegge for at arbeidet også utføres utendørs.

Selv om det er vi voksne som setter rammene og strukturen for høstens prosjekt, er det likevel svært viktig at barna har en eierfølelse til det vi jobber med. Dette krever en lyttende pedagogisk tilnærming; det vil si at vi voksne skrur opp hørestyrken vår til hva det er barna synes er spennende.

Det vi gjør skal ivareta barnas rett til medvirkning, og kanskje ser vi underveis at prosjektet og planene våre tar en annen retning enn først tenkt.

Sentrale områder i arbeidet vårt

Alt vi jobber med i barnehagen henger sammen; ingen områder kan sees helt separat fra hverandre.

Her er likevel en oversikt over noen av hovedfeltene i arbeidet vårt. Den røde tråden er naturen som bakteppe, arbeidet for fellesskap og vennskap, og årets prosjektarbeid

Hakkebakkeskogen.

Alle norske barnehager er pålagt å følge retningslinjene til Loven for barnehager, og Rammeplanen. Dette innebærer at vi skal jobbe innen følgende syv fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse og helse

Natur, miljø og teknikk

Antall, rom og form

Nærmiljø og samfunn

Kunst, kultur og kreativitet

Etikk, religion og filosofi

Vi viser til Rammeplanen (linken finner du på vår hjemmeside) for ytterligere informasjon om fagområdene.

Trivsel og sosial kompetanse

Barnas trivsel må ligge til grunn for alt annet vi gjør. For at barna skal trives må de være omgitt av trygge voksne, ha noen å leke med og føle seg inkludert, oppleve mestring, m.m. Her er det igjen verdt å nevne gruppedynamikkens verdi; det er ikke nok å bli anerkjent av den voksne, barnas anerkjennelse av hverandre har også svært stor betydning.

Som nevnt er fellesskap og vennskap vårt satsningsområde i år. Barnas selvbilde dannes i samspill med andre. Den sosiale kompetansen dreier seg blant annet om å utvikle empati og respekt,

selvhevdelse (å ta plass, tørre å si i fra), prososial adferd (handle hensiktsmessig ovenfor andre), danne vennskap og å være inkluderende. Vi jobber med å fremme samarbeid og hjelpsomhet, veilede barna i konfliktsituasjoner, og å være gode rollemodeller som voksne. Mye av arbeidet med sosial kompetanse skjer gjennom barnas samspill i lek, men også i hverdagssituasjoner slik som ved måltider og i garderoben. I arbeidet med barnas sosiale kompetanse er det også viktig å vektlegge foreldrenes rolle, da barna tar med seg det de lærer hjemme til møtene med andre barn i barnehagen.

Foreldresamarbeid

Samarbeidet med barnets hjem er avgjørende for å lykkes i barnehagen. Barnas grunnleggende verdier kommer hjemmefra, og vil prege barnet i samspillet med både voksne og andre barn. Vi skal ha en tett dialog med foreldregruppen, enten det er i hente – og bringesituasjoner, på foreldremøter – og samtaler, eller under fellesarrangementene som arrangeres gjennom året (Forut, Lucia, påskefrokost, sommerfest, m.m.). Under barnehagens årsmøte velges representanter til barnehagens styre (bestående av foreldre) og SU.

Danning gjennom omsorg, lek og læring

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning om grunnlag for allsidig utvikling” (Lov om barnehager).

”Barnehagens dagligliv skal preges av samvær som innebærer at personalet lytter, støtter og utfordrer barn”. (Rammeplanen)

Omsorg skal gjennomsyre alt vi gjør i barnehagen. Alle barna har rett på å føle seg ivaretatt. Vår aller viktigste oppgave er å se barna, være tilstede (tone oss inn på der barna er), være trygge og ta på alvor. Forskning viser at å møtes med kjærlighet fra spedbarnsalder har betydning for hjerneutviklingen! Hvert barn er forskjellige, og må derfor ivaretas etter sine unike forutsetninger. Leken har også naturlig nok en svært sentral plass i barnehagen, og vi legger til rette for at den største delen av barnets dag skal gå med til lek. Vi vet at læring skjer gjennom lek (sosiokulturell tilnærming).

Natur

Barnehagen skal bidra til at barna får *”gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider”* (Rammeplanen)

Våre omgivelser gir svært gode forutsetninger for rike opplevelser ute i nærmiljøet hele året. Vi tenner bål og spiser mange av måltidene våre ute. De yngste barna bruker Bekkeli og Tschudibakken aktivt, der vi gjør alt fra å utforske skogen og bekken, plukke blåbær og bringebær på sensommeren, leke i lyngen, til å krabbe i snøfonner om vinteren. Her er korte turer med mange sanseopplevelser som gjelder. De eldste barna går lenger turer slik som Eventyrskogen, Bueskytterbanen, Monsetangen og Linderudkollen. De drar på sykkelturet og går på ski, og bruker skøytebanen utenfor barnehagen om vinteren. Turene tilrettelegges etter hver barnegruppe sitt unike utgangspunkt.

Språk

"Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser". (Rammeplanen)

For å stimulere barnas språkutvikling har vi fokus på tilstedeværelse sammen med barna, der vi bruker språket aktivt og tar oss god tid til samtaler. Her er hverdagssituasjoner sentralt; en samtale rundt hva vi skal kle på oss i garderoben (benevnning) vil ha stor betydning for en 1-åring som er i ferd med å lære seg grunnleggende ord og begreper. Vi jobber for å tidlig fange opp tegn på eventuelle behov for tilrettelegging, og sørger da for at barna får tilpasset opplæring. Vi skal imøtekomme den store variasjonen i barnas språkkompetanse. Gjennom Hakkebakkeskogen-

prosjektet vil barna få felles opplevelser som igjen danner grunnlag for samtaler og språkutvikling. Her vil vi for eksempel gjennom bruk av konkreter og sanseopplevelser stimulere småbarnas språk, og gjennom dramatisering berike språket til de store barna.

Tradisjoner, høytider og merkedager

"Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barne-gruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven."

(Rammeplanen)

Vi markerer de sentrale norske religiøse høytidene jul og påske, og den muslimske høytiden Id al-fitr. Vi har også høsttakkefest (thanksgiving) og 17.mai.

Pedagogisk dokumentasjon

Vi bruker dokumentasjonsformer som didaktiske planer, praksisfortellinger, bilder og ukebrev for å støtte det pedagogiske arbeidet. Dokumentasjonen blir vurdert og bidrar til refleksjon under planleggingsdager, avdelingsmøter og personalmøter så vel som i hverdagen.

Overgang barnehage – skole

Vi har en fast dag for førskolebarna hver uke, hvor det legges til rette for spesielle opplevelser som skal sikre et spennende siste år i barnehagen. Vi har en egen hemmelig turplass, tilbud om slalåm, megakor, og overnattingstur på slutten av året. Vi har fokus på selvstendighet, og på denne måten forbereder vi oss til skolen. Det skal være stas å være førskolebarn i Solemskogen Naturbarnehage!

Overgang fra småbarn - til storbarnsavdeling

Vi hadde utviklingsarbeid i barnehagen under vårhalvåret 2016, der vi jobbet med å bevisstgjøre oss hvordan vi gjennomfører overgangen fra småbarn – til storbarnsavdeling. Dette tar vi med oss videre, og vil etablere dette ytterligere i det kommende barnehageåret.

Vedlegg:

Progresjonsplan

Kalender

En ukesoversikt (m/avdelingsmøter, samling, etc.)

